

RTVS Prezidentské voľby - prieskum

február 2019

MEDIAN SK

metodika prieskumu

Veľkosť vzorky Celkom N = 1002 respondentov vo veku 18 a viac rokov

Termín zberu 11.02. – 23.02.2019

Metóda zberu dát CAWI/CATI (601/401)

Výber kvótny výber

Vzorka je reprezentatívna pre populáciu SR 18 a viac rokov podľa kategórií:

- pohlavie
- vek
- vzdelanie
- kraj
- veľkosť miesta bydliska
- minulé volebné správanie

Reprezentativita

Reprezentativita dátového súboru bola primárne dosiahnutá plnením kvótného predpisu a dodatočným dovážením dát.

Realizátor a zadávateľ

prieskum realizovala spoločnosť MEDIAN SK s.r.o. exkluzívne pre Rozhlas a televíziu Slovenska

sociodemografia

MEDIAN SK

Štruktúra vzorky

Pohlavie

Muž	48%
Žena	52%

Veková skupina

18–24 rokov	10%
25–34 rokov	19%
35–44 rokov	19%
45–54 rokov	16%
55–64 rokov	16%
65 rokov a viac	20%

Veľkosť miesta bydliska

do 999 obyv.	16%
1 000–4 999 obyv.	31%
5 000–19 999 obyv.	17%
20 000–99 999 obyv.	24%
100 000 a viac obyv.	12%

Dosiahnuté vzdelanie

Základné / stredná škola bez maturity	41%
Stredoškolské s maturitou	37%
Vysokoškolské	22%

Kraj

Bratislavský kraj	12%
Trnavský kraj	11%
Trenčiansky kraj	11%
Nitriansky kraj	12%
Žilinský kraj	12%
Banskobystrický kraj	12%
Prešovský kraj	15%
Košický kraj	15%

Používanie Internetu

Denne	68%
Menej často	16%
Vôbec	16%

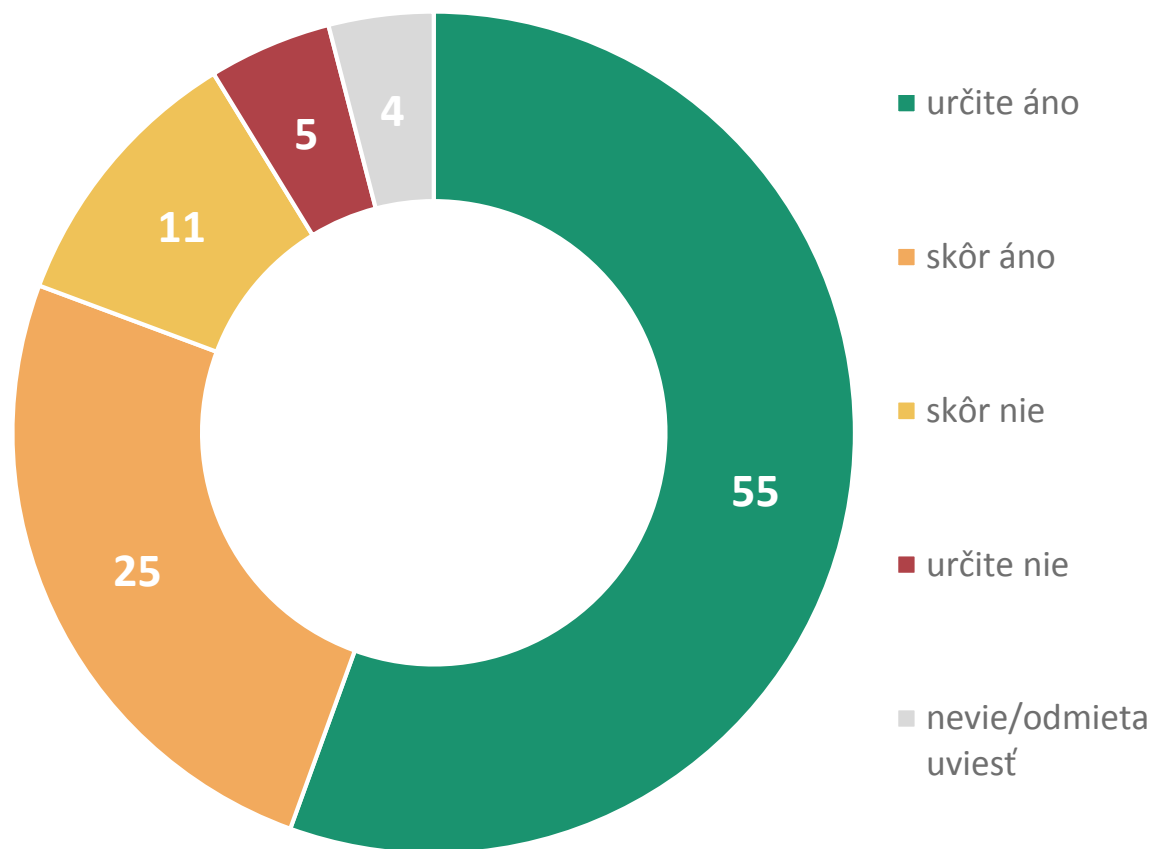
Volebné preferencie

MEDIAN SK

ROZHLAS A TELEVÍZIA
SLOVENSKA

účasť

Necelý mesiac pred prvým kolom volieb si je svojou účasťou istých 55 % respondentov, ďalšia štvrtina (25 %) účasť zvažuje. Ak by sa súčasné deklarované odhodlanie respondentov premenilo v reálnu účasť, mohli by sme očakávať, že sa k prvému kolu volieb dostaví viac ako 65 % ľudí.

Najviac ľudí, ktorí hlásia, že sa určite volieb zúčastnia, nájdeme v najstaršej vekovej kategórii (63 a viac rokov – 59 %), v mestách nad 100 000 obyvateľov (62 %) a medzi ľuďmi s maturitou alebo vyšším vzdelaním (63 %).

Podľa očakávaní sa k voľbám výrazne častejšie chystajú ľudia, ktorí volili v minulých prezidentských (2014) či parlamentných (2016) voľbách. Najväčšiu ochotu zúčastniť sa volieb vyjadrujú voliči populistických strán z minulých volieb do NR SR (OĽaNO a SME RODINA), určite chce k voľbám prísť 76 % z nich.

volebný model

Vo volebnom modeli MEDIAN vedie nezávislá kandidátka Zuzana Čaputová (23,5 %) s miernym náskokom pred nezávislým kandidátom s podporou strany SMER Marošom Šefčovičom (20,5 %). So ziskom 15 % je na treťom mieste Robert Mistrík. Viac ako 10 % dosahuje ešte Štefan Harabin (10,5 %) a nad 5% hranicu sa dostali ešte štyria ďalší kandidáti (M. Kotleba, B. Bugár, M. Krajniak a F. Mikloško). Výsledky sa môžu ešte dosť meniť, pretože málo ľudí si je istých výberom kandidáta.

VOLEBNÝ MODEL zobrazuje odhad najpravdepodobnejšieho rozloženia podpory kandidátov v hypotetických prezidentských voľbách, pokiaľ by sa konali v dobe opytovania. Volebný model zohľadňuje odlišnú mieru pravdepodobnosti účasti respondentov vo voľbách (podľa deklarovanej ochoty zúčastniť sa). Pri rozhodnutých voľbách model zahŕňa hlavného preferovaného kandidáta, pri váhajúcich zahŕňa všetkých zvažovaných kandidátov s intenzitou, ktorá zohľadňuje silu naklonenia k jednotlivým kandidátom.

Do grafu sú zahrnutí všetci pôvodne ohlásení kandidáti. Predpokladané zisky kandidátov sú zaokrúhlené na pol percenta. ŠTATISTICKÁ ODCHÝLKA predstavuje +/- 1 p. b. u kandidátov s podporou okolo 1 % a až +/- 3,0 p. b. u kandidátov s najvyššou podporou.

19. februára 2019 sa József Menyhárt vzdal kandidatúry na post prezidenta.

volebný potenciál

Z hľadiska potenciálneho volebného zisku sa ako traja hlavní favoriti prvého kola profilujú Z. Čaputová (až 42,5 %), M. Šefčovič (až 32,5 %) a R. Mistrík (až 35,0 %). Medzi zvyšnými kandidátmi má reálnou šancu túto trojicu dosiahnuť ešte Š. Harabin, ktorý môže potenciálne získať až 19,5 % hlasov.

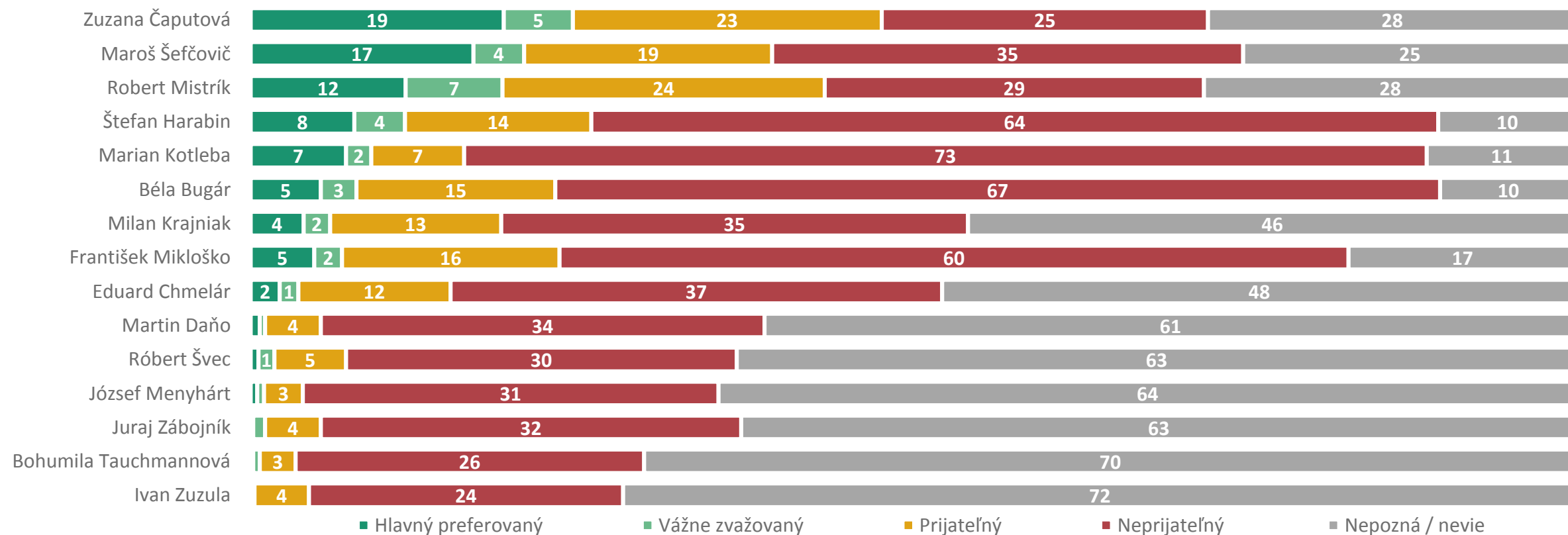
VOLEBNÝ POTENCIÁL pre každého kandidáta ukazuje, koľko % hlasov by mohol aktuálne hypoteticky získať, pokiaľ by ho volili všetci, ktorí jeho voľbu vážne zvažujú a nevyklúčujú svoju účasť na voľbách. Ukazovateľ je potrebné chápať pre každého kandidáta oddelene. Pri každom totiž vytvára samostatný scenár najpozitívnejšieho možného finálneho rozhodnutia voličov.

Potenciál nemôžu naplniť všetci kandidáti naraz - suma potenciálnych ziskov tak nedáva 100 %. Kandidáti sú v grafe zoradené podľa poradia vo volebnom modeli. ŠTATISTICKÁ ODCHÝLKA predstavuje +/- 1, p. b. u kandidátov s potenciálom okolo 1 % a až +/- 3,5 p. b. u kandidátov s najvyšším potenciálom.

19. februára 2019 sa József Menyhárt vzdal kandidatúry na post prezidenta.

vzťah ku kandidátom

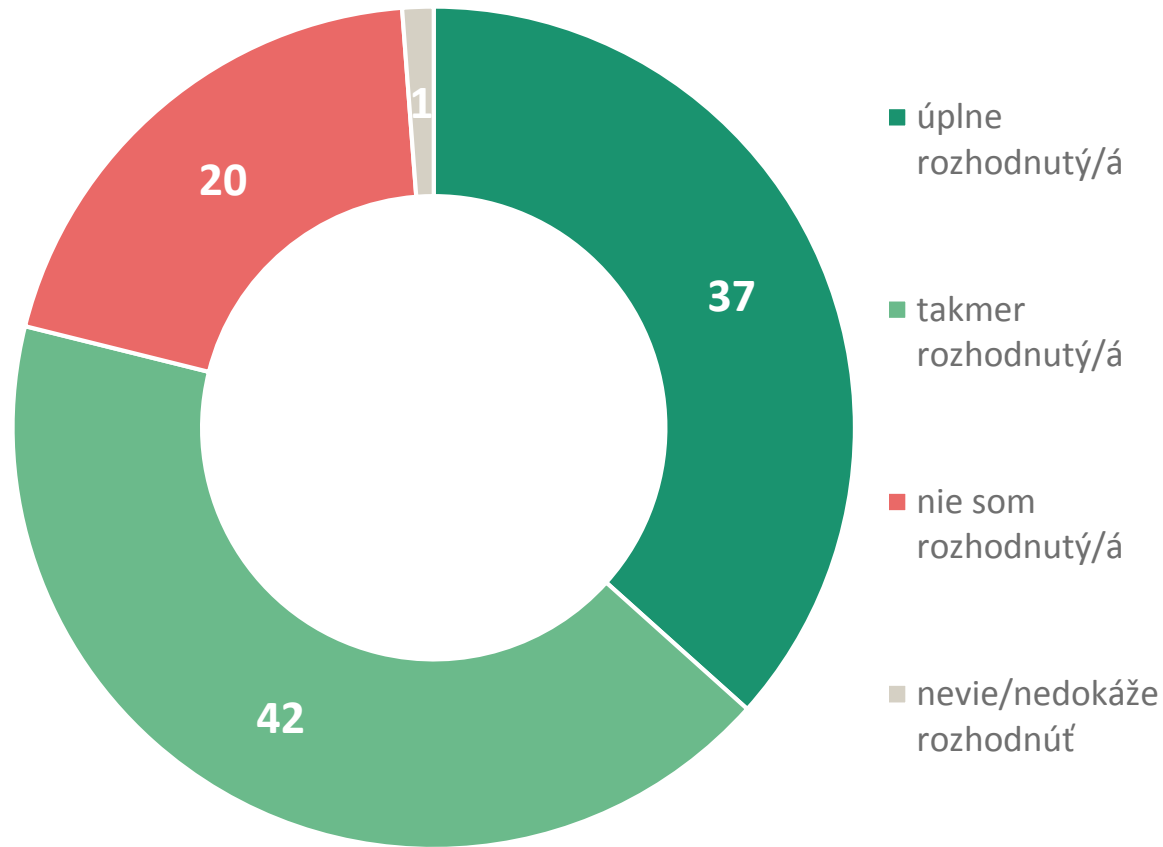
Trojica favoritov z volebného modelu (Z. Čaputová, M. Šefčovič a R. Mistrík) predstavuje tiež kandidátov, ktorí vyvolávajú najmenej kontroverzií – všetci sú prijateľní či vhodní pre viac ako 40 % respondentov. Všetci ostatní kandidáti sú buď pre väčšinu ľudí neprijateľní alebo sú medzi ľuďmi málo známimi.

P02: Do prezidentskej voľby sa prihlásilo niekoľko kandidátov. Ku každému kandidátovi, ktorého Vám teraz prečítam, mi prosím povedzte, aký je Váš vzťah k nemu. Teda to, či jeho voľbu vážne zvažujete, je pre Vás prijateľný, prípadne neprijateľný, alebo ste o ňom vôbec nepočuli.

N = 955, len tí, ktorí aspoň možno pôjdu k voľbám; 11.2. – 23.2.2019

istota voľby

Svojim výberom kandidáta si sú isté len necelé dve pätiny (37 %) respondentov. Ostatní zatiaľ stále váhajú, čo znamená, že podpora jednotlivých kandidátov sa do prvého kola volieb môže ešte dynamicky premeniť.

Najistejší si svojou voľbou sú najstarší (63 a viac rokov) voliči (49 % úplne rozhodnutých), voliči maďarských strán (MOST – HÍD alebo MSK) z roku 2016 (57 %) a tí, ktorí v minulých prezidentských voľbách volili R. Fica (55 %).

P01: Niektorí ľudia sa volieb zúčastnia, iní k nim nechodia či nemôžu ísť. Zúčastníte sa prvého kola voľby prezidenta, ktoré sa koná 16. marca?

P04: Nakoľko ste rozhodnutý/á, že by ste v prípade svojej účasti vo voľbách v súčasnosti volili práve tohto kandidáta?

N = 771, len tí, ktorí aspoň možno pôjdu k voľbám a majú preferovaného kandidáta; 11.2. – 23.2.2019

Očakávania od prezidenta

MEDIAN SK

ROZHLAS A TELEVÍZIA
SLOVENSKA

očakávania od prezidenta

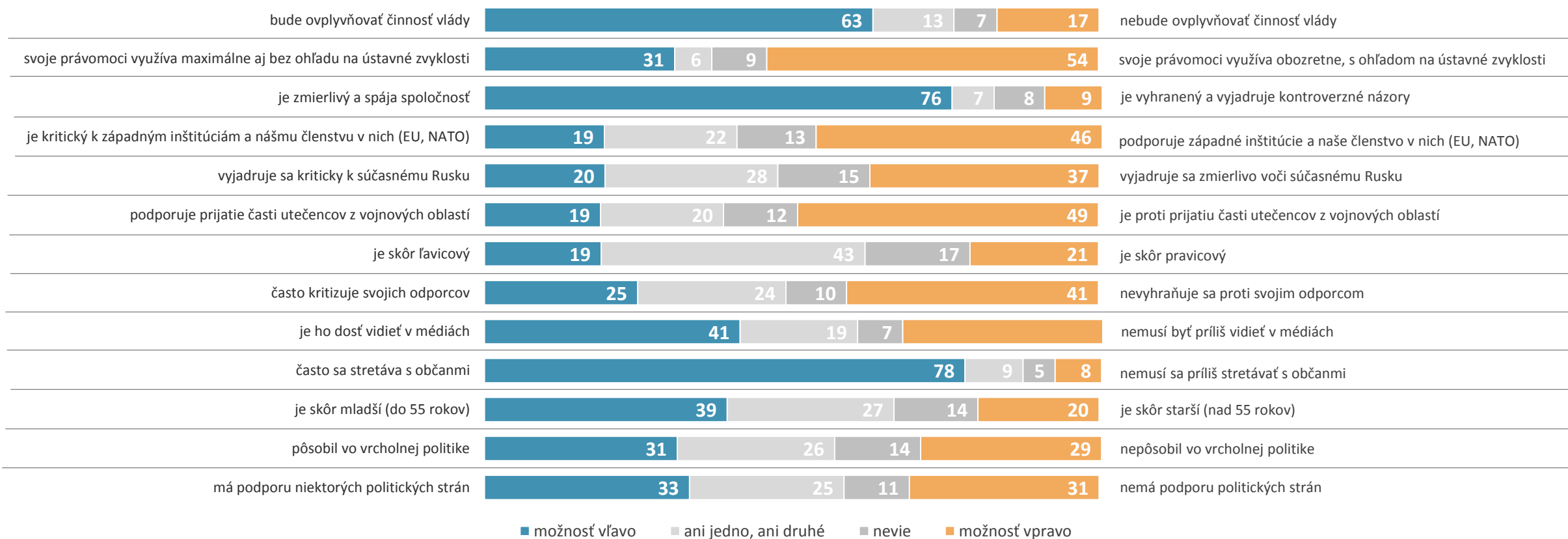
Prezident by sa podľa respondentov mal často stretávať s občanmi (78 %), mal by byť zmierlivý a spájať spoločnosť (76 %) a mal by ovplyvňovať činnosť vlády (63 %). Ďalšími relatívne dôležitými charakteristikami by mali byť obozretnosť vo využívaní právomocí a ctení ústavy (54 %), odpor k prijímaniu utečencov (49 %) a podpora ukotvenia Slovenska v západných štruktúrach (46 %). Naopak najmenej podstatným aspektom prezidenta podľa respondentov je jeho ľavo-pravá orientácia.

Zdá sa, že respondenti si svojho ideálneho prezidenta predstavujú ako akéhosi nadstraníckeho tribúna ľudu, ktorý na základe kontaktu s občanmi uvážlivo usmerňuje stranícku parlamentnú politiku.

Univerzálna zhoda panuje na tom, že by sa budúci prezident mal stretávať s občanmi, túto aktivitu vidíme ako dôležitú pre respondentov naprieč všetkými preferovanými kandidátmi. Menej to však očakávajú voliči Š. Harabina (73 %). Zmierlivosť a snahu spájať spoločnosť sledujeme ako jednu z ďalších hlavných požiadaviek na prezidenta. Najviac ju očakávajú potenciálni voliči R. Mistríka (90 %). Menej to od prezidenta očakávajú iba voliči M. Kotlebu (54 %) a Š. Harabina (56 %). Voliči Kotlebu a Harabina sa ďalej odlišujú dôrazom na to, aby prezident vystupoval proti NATO a EU. Predchádzajúce pôsobenie vo vrcholnej politike najviac očakávajú potenciálni voliči M. Šefčoviča. Naopak najmenej skúseností z politiky u prezidenta predpokladajú voliči Z. Čaputovej (15 %). Podpora niektorých strán je pozorovateľná najviac v prípade M. Šefčoviča (49 %), a M. Kotlebu (41 %). Najmenej je to očakávané u Š. Harabina (15 %). Všeobecne sa veľmi podobajú očakávania voličov Z. Čaputovej a R. Mistríka; ich potenciálni voliči od prezidenta očakávajú, že to bude zmierlivá osoba, ktorá spája spoločnosť, často sa stretáva s občanmi. Očakávajú tiež, že bude ovplyvňovať činnosť vlády.

Aktívne vystupovanie prezidenta voči vláde akcentujú práve podporovatelia opozičných a nestraníckych kandidátov, naopak napríklad pre voličov M. Šefčoviča sa o dôležitú vlastnosť nejedná. Podporovatelia M. Šefčoviča tiež najčastejšie uvádzajú, že by mal prezident byť ľavicový (43 %).

očakávania od prezidenta

P05: Čo očakávate od prezidenta, ktorý bude zvolený v marci 2019? Chcete radšej prezidenta, ktorý:

N = 1002; 11.2. – 23.2.2019

očakávania od prezidenta

- podľa preferovaného kandidáta

	Zuzana Čaputová	Robert Mistrík	Maroš Šefčovič	Štefan Harabin	Marian Kotleba	Béla Bugár	Milan Krajniak	František Mikloško	ostatní
bude ovplyvňovať činnosť vlády	74	69	59	59	78	78	51	70	54
svoje právomoci využíva maximálne aj bez ohľadu na ústavné zvyklosti	34	34	28	33	25	35	27	35	25
je zmierlivý/á a spája spoločnosť	87	92	85	56	54	82	84	90	76
je kritický/á k západným inštitúciám a nášmu členstvu v nich (EU, NATO)	•	•	•	46	61	25	24	•	31
vyjadruje sa kriticky k súčasnému Rusku	38	31	•	•	•	•	•	25	•
podporuje prijatie časti utečencov z vojnových oblastí	31	24	21	•	•	•	•	28	•
je skôr ľavicový/á	•	•	43	32	•	•	24	•	33
často kritizuje svojich odporcov	24	34	20	40	40	•	•	31	•
je ho/ju dosť vidieť v médiách	42	38	60	39	39	37	41	52	32
často sa stretáva s občanmi	75	79	82	73	78	79	86	81	84
je skôr mladší/a (do 55 rokov)	57	34	45	•	54	31	26	•	48
pôsobil/a vo vrcholnej politike	•	22	53	35	32	50	38	38	21
má podporu niektorých politických strán	32	32	49	•	41	42	34	32	•

P05: Čo očakávate od prezidenta, ktorý bude zvolený v marci 2019? Chcete radšej prezidenta, ktorý:

N = 891, len tí, ktorí majú preferovaného kandidáta; 11.2. – 23.2.2019

vlastnosti prezidenta

Pre respondentov je najdôležitejšou vlastnosťou budúceho prezidenta čestnosť a dôveryhodnosť, na ktorej sa zhodla vyše polovica respondentov (55 %). Túto vlastnosť vníma štvrtina respondentov ako najdôležitejšiu na 1. mieste. Ďalšími podstatnými vlastnosťami je vzdelanosť a to, že kandidát stojí na strane ľudí, ako je sám respondent.

Dôveryhodnosť a čestnosť je najdôležitejšou vlastnosťou hlavne pre respondentov v dôchodkovom veku (31 %), najmenej pre mladú generáciu (8 %). Táto generácia najviac očakáva, že budúci prezident bude silný a energický, schopný presadzovať svoje idey (21 %).

Respondenti, ktorí v minulých prezidentských voľbách volili kandidáta R. Fica, často od prezidenta očakávajú, že to bude človek na ich strane (21 % na prvom mieste).

Podľa pravdepodobných voličov Mariana Kotlebu najviac dôležitou vlastnosťou je, že prezident je na strane ľudí, ako je sám respondent (59 %). Naopak, je to najmenej očakávaná vlastnosť predpokladných voličov R. Mistríka. Dôveryhodnosť a čestnosť predpokladajú najviac voliči M. Krajniaka (71 %). Potenciálni voliči Z. Čaputovej od prezidenta očakávajú, že bude dôveryhodný a čestný (60 %), že bude spájať spoločnosť (46 %) a bude dobre reprezentovať krajinu v zahraničí (41 %). Potenciálni voliči R. Mistríka okrem dôveryhodnosti a dobrej reprezentácie Slovenska očakávajú od prezidenta, že bude vzdelaný a schopný (45 %) a dôstojným správaním odpovedajúci prezidentskému úradu (42 %).

ktoré vlastnosti sú u prezidenta najdôležitejšie

TOP vlastnosť

TOP 3 vlastnosti

P06: Ktoré z vlastností, ktoré Vám teraz vymenujem, sú pre Vás u prezidenta najdôležitejšie? Uveďte max. 3 najdôležitejšie v poradí.

N = 1002; 11.2. – 23.2.2019

ktoré vlastnosti sú u prezidenta najdôležitejšie - podľa preferovaného kandidáta

	Zuzana Čaputová	Robert Mistrík	Maroš Šefčovič	Štefan Harabin	Marian Kotleba	Béla Bugár	Milan Krajniak	František Mikloško	ostatní
dôveryhodný/á a čestný/á	60	56	66	57	42	62	74	47	48
dobře by reprezentoval/a SR v zahraničí	41	47	40	39	28	46	51	61	42
vzdelaný/á a schopný/á	35	45	40	39	43	47	51	36	38
stojí na strane ľudí, ako som ja	39	31	42	36	59	50	36	42	50
spája spoločnosť	46	33	48	33	32	27	46	36	51
dôstojný/á a správaním sa odoviedajúci/a prezidentskému úradu	38	42	31	42	45	30	18	37	36
silný/á a energický/á – schopný/á presadzovať svoje idey	34	32	27	31	31	31	13	25	28

P06: Ktoré z vlastností, ktoré Vám teraz vymenujem, sú pre Vás u prezidenta najdôležitejšie? Uveďte max. 3 najdôležitejšie v poradí.

N = 891, len tí, ktorí majú preferovaného kandidáta; 11.2. – 23.2.2019

témy a hodnoty prezidenta

Kvalita zdravotníctva, školstva a sociálneho zabezpečenia je pre respondentov najdôležitejšou témou. Na prvé miesto ju umiestnila viac ako štvrtina respondentov (27 %). Najčastejšie bola uvádzaná respondentmi v dôchodku (39 %), najmä nepracujúcimi dôchodcami (37 %) a častejšie ženami (33 %) ako mužmi (21 %). Ako druhú najčastejšie uvádzanú tému respondenti uviedli ľudské práva, ktoré uvádzali hlavne ľudia v aktívnom veku (21 %), a respondenti, ktorí volili v 2016 do NR SR hlavne maďarské strany (MOST-HÍD a MSK) (29 %).

Zdravotníctvo, školstvo a sociálne zabezpečenie sa na troch prvých miestach objavili v takmer dvoch tretinách odpovedí (61 %). Vymáhateľnosť práva vo viac ako polovici odpovedí (51 %) v takmer polovici aj hospodárske a ekonomické vzťahy s ostatnými krajinami.

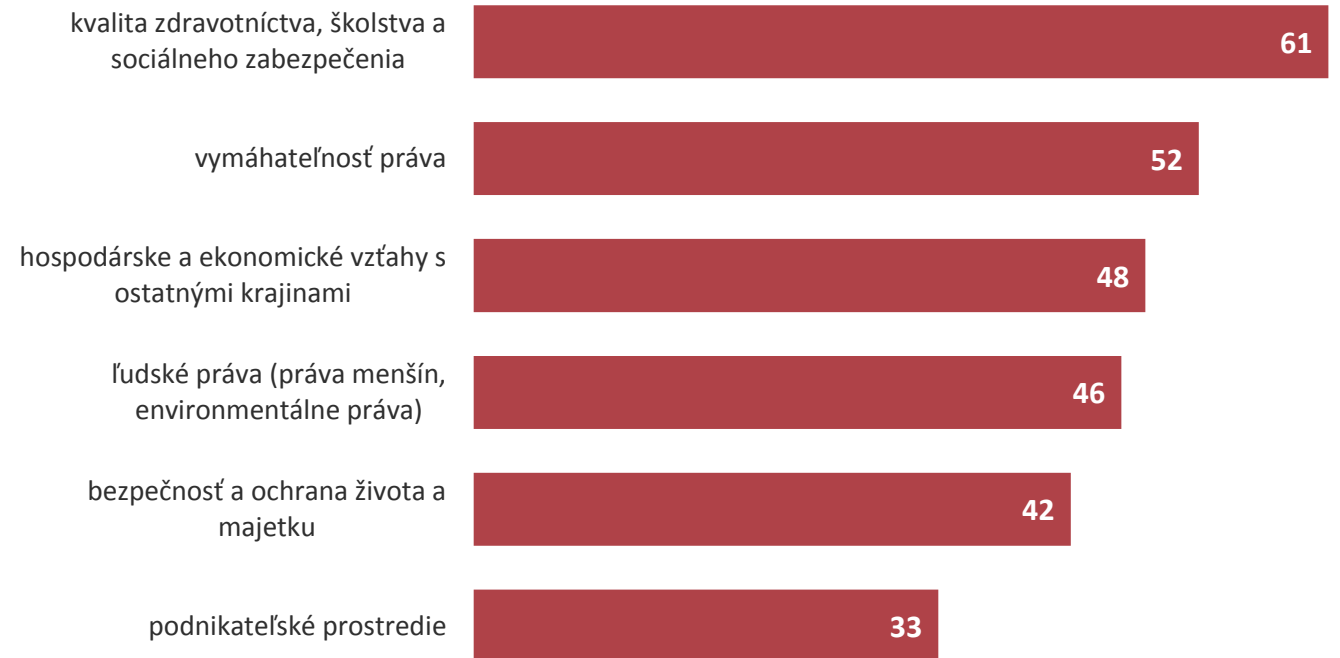
Dôraz na kvalitu zdravotníctva, školstva a sociálneho zabezpečenia očakávajú voliči naprieč všetkými kandidátmi, v najväčšej miere u M. Krajniaka (70 %), menej u M. Kotlebu (49 %). Vymáhateľnosť práva je téma najdôležitejšia pre potenciálnych voličov M. Krajniaka (80 %).

ktoré témy a hodnoty by mal prezident presadzovať

TOP hodnota

TOP 3 hodnoty

P07: Ktoré témy a hodnoty by mal prezident presadzovať? Uvedte max. 3 najdôležitejšie.

N = 1002; 11.2. – 23.2.2019

ktoré témy a hodnoty by mal prezident presadzovať - podľa preferovaného kandidáta

	Zuzana Čaputová	Robert Mistrík	Maroš Šefčovič	Štefan Harabin	Marian Kotleba	Béla Bugár	Milan Krajniak	František Mikloško	ostatní
kvalita zdravotníctva, školstva a sociálneho zabezpečenia	59	52	68	54	49	61	70	62	64
vymáhateľnosť práva	58	53	50	61	55	60	80	32	58
hospodárske a ekonomické vzťahy s ostatnými krajinami	45	58	40	43	57	41	42	63	42
ľudské práva (práva menšín, environmentálne práva)	49	51	53	41	37	64	35	53	42
bezpečnosť a ochrana života a majetku	41	38	38	41	44	41	55	50	40
podnikateľské prostredie	37	34	31	34	38	23	18	15	37

P07: Ktoré témy a hodnoty by mal prezident presadzovať? Uvedte max. 3 najdôležitejšie.

N = 891, len tí, ktorí majú preferovaného kandidáta; 11.2. – 23.2.2019

Prelivy hlasov

MEDIAN SK

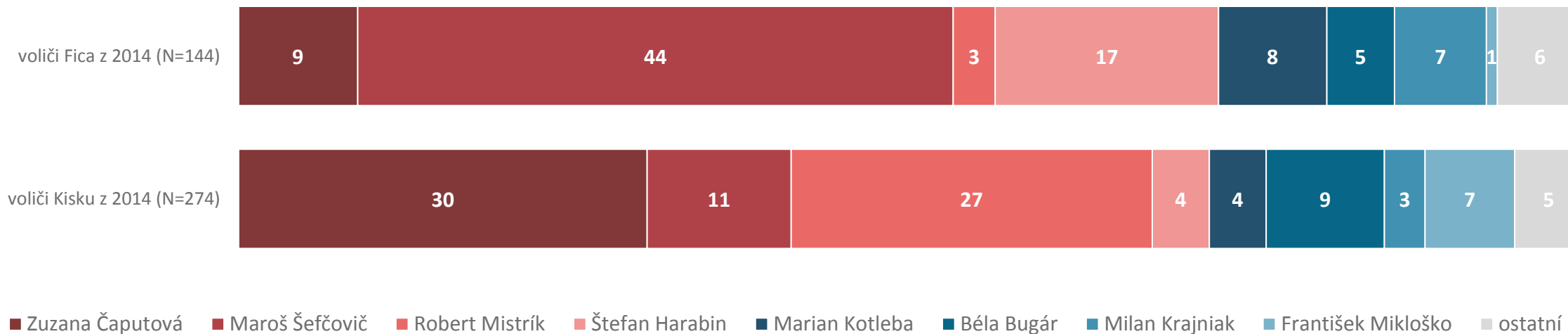

ROZHLAS A TELEVÍZIA
SLOVENSKA

porovnanie podľa minulej voľby prezidenta

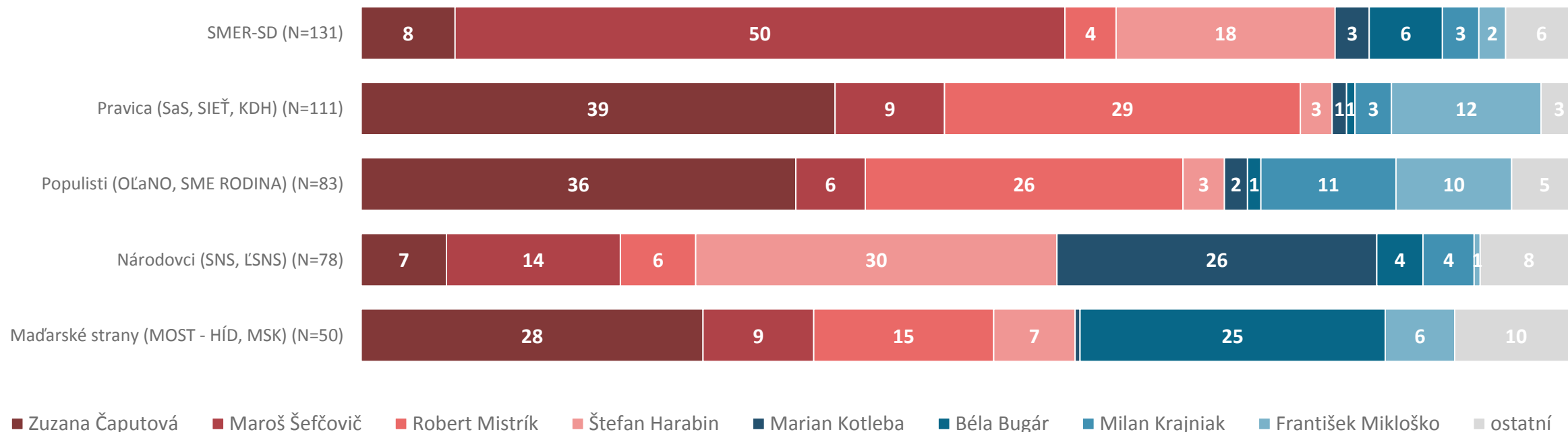
Favoritom medzi ľuďmi, ktorí v roku 2014 volili za prezidenta R. Fica, je jednoznačne Maroš Šefčovič, ktorý by v tejto skupine získal 44 % hlasov, druhým v poradí je pre bývalých Ficových voličov Štefan Harabin so 17% podporou.

V skupine bývalých voličov A. Kisku je takmer vyrovnaná podpora pre Z. Čaputovú (30 %) a pre R. Mistríka (27 %). M. Šefčovič tu má zhruba rovnako veľkú podporu (11 %) ako Z. Čaputová medzi niekdajšími Ficovými podporovateľmi (9 %).

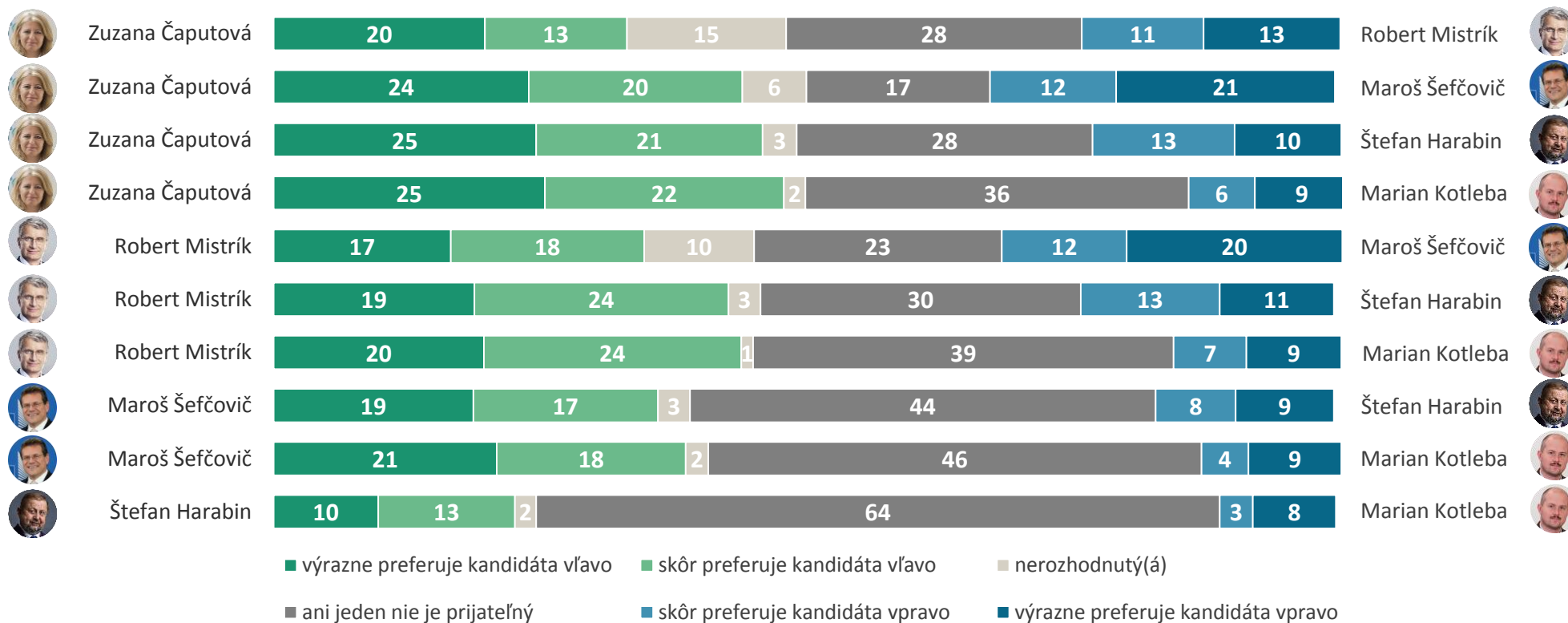
porovnanie podľa minulej voľby NR SR

Dominantným favoritom ľavicových voličov SMERu je vládny kandidát Maroš Šefčovič (50 % podpory), podobne ako u voličov Fica sa na druhom mieste drží Š. Harabin s 18 %. U pravicových voličov a voličov populistických strán vedie Z. Čaputová (cez 35 %) pred R. Mistríkom (25 až 30 %). Favoriti voličov národoveckých strán sú podľa očakávání Š. Harabin (30 %) a M. Kotleba (26 %). U voličov maďarských strán mierne vedie Z. Čaputová (28 %) nad B. Bugárom (25 %).

porovnanie vzťahu ku kandidátom (simulované duely)

Zo simulovaných duelov (vypočítaných z otázky na vzťah k jednotlivým kandidátom) medzi piatimi najväznejšími kandidátmi vychádza, že Z. Čaputová by mala v druhom kole šancu proti všetkým potenciálnym súperom. Vyrovnaný duel by s ňou viedol M. Šefčovič, ktorý by bol ďalej rovnocenným súperom aj R. Mistríkovi a ďalších dvoch kandidátov by výrazne porazil. R. Mistrík by výrazne porazil Š. Harabina a M. Kotlebu. Zo vzájomného súboja Harabin x Kotleba by víťazne vyšiel Š. Harabin, pre dve tretiny (64 %) respondentov by však v tomto dueli nebol prijateľný ani jeden zo súperov.

M E D I A N S K

MEDIAN SK, s.r.o. je slovenská nezávislá súkromná spoločnosť pre prieskum trhu, médií, verejnej mienky a pre vývoj analytických a marketingových softvérov, založená v roku 2002. S ňou úzko spolupracujúca česká spoločnosť MEDIAN pôsobí na českom trhu od roku 1993. MEDIAN SK, s.r.o. realizuje všetky typy kvalitatívnych a kvantitatívnych prieskumov.

MEDIAN SK, s.r.o. je členom odborných združení:

ESOMAR

TGI Network

American Marketing Association

kontakt

MEDIAN SK, s.r.o.
Kremnická 6
851 01 Bratislava V
www.median.sk

Michal Mislovič
+421 911 790 720
michal.mislovic@median.sk

Daniel Prokop
+420 608 333 902
daniel.prokop@median.cz